

Opening in het najaar Beiaardinformatiecentrum in Martinustoren

Je moet er wel zo'n 25 meter voor klimmen, maar dan ben je ook ergens: in het hoogste beiaardinformatiecentrum van Weert, gevestigd in de eerste torenkamer van de imposante Martinustoren. De geplande openingsdatum van deze educatieve leeromgeving is 6 oktober.

Projectleider Henk Lambrichts klimt via een smalle wenteltrap naar de eerste torenkamer waar de informatieruimte ingericht wordt. In zijn gezelschap gaat een medewerker van de Stramproyer glashandel mee, die de maten komt opnemen van de vitrinekasten en van een glazen deur die in de informatieruimte worden aangebracht. John Ras en Kevin Knarren, twee docenten van het Kwadrant, meten de nissen waar de vitrinekasten in geplaatst moeten worden. Het hout voor de deur en vitrinekasten hebben ze mee naar boven

genomen. Leerlingen van het Kwadrant hebben de raamwerken opgemeten en van MDF een demonstratiemodel gemaakt om te passen. Daarna hebben ze het ruwe eikenhout besteld, geschaafd, de verbindingen gemaakt en het hout mooi glad geschuurd. Het zal nog een gepuzzel worden om de vitrinekasten netjes tegen de zijwanden te kunnen plaatsen, want de uitsparingen in de muren zijn afgebrokkeld en alles behalve recht. De glazen deur komt in de plaats van een stalen deur die nu nog de toegang tot de gewelven afsluit. Bezoekers aan de informatieruimte krijgen straks een mooi gezicht op de gewelven. "Er worden bewegingssensoren aangebracht. Als je de ruimte binnenloopt geeft het strijklicht van de nieuwe verlichting een mooie dieptewerking", legt Henk Lambrichts uit.

Leerlingen en docenten van het Kwadrant steken de handen uit de mouwen voor een prachtig beiaardinformatiecentrum.

Geluid zichtbaar maken

In de informatieruimte staan nu nog fotopanelen met de ontstaansgeschiedenis van de toren. Die worden naar elders verplaatst. Het bestaande oefenklavier verhuist in de komende maanden van de zijkant naar het midden van de zeven bij zeven meter tellende informatieruimte. "Dit instrument laat zien hoe een beiaard precies werkt", vertelt Henk. Boven het oefenklavier wordt een aantal klokken gehangen, zodat bezoekers er een octaaf op kunnen spelen en kunnen zien hoe dat gebeurt, wat de trillingen doen en welke processen er zich afspelen. "Je kunt er bijvoorbeeld met behulp van water geluid zichtbaar mee maken", aldus de projectleider.

Panelen tegen de noordelijke torenwand belichten de geschiedenis van het carillon en het productieproces van de klokken. Op een tv-scherm kunnen bezoekers video's zien van het gietproces en van beiaardier Frank Steijns in actie. Daarnaast wordt er een leer-carillon opgesteld. Dat is een elektronische beiaard, waar gastbeiaardiers in kunnen spelen alvorens zij zich hoog in de toren naar het 'echte' carillon begeven.

De komende maanden wordt in samenwerking met het Nationaal Klok- en Peelmuseum in Asten een collectie samengesteld en gedocumenteerd. Die collectie wordt in de vitrinekasten mooi aangelicht, zodat alles goed zichtbaar is. Het is de bedoeling dat bezoekers in groepjes van circa 15 personen tijdens opentorendagen worden rondgeleid.

DE KLEPEL

Periodiek van het Beiaardcomité St. Martinus Weert

Jaargang 14 - juni 2018

Beiaardnieuws <i>Enkele nieuwtjes rond de Weerter Beiaard</i> Pag. 1,2	14e Beiaardfestival <i>Dit jaar vindt alweer de veertiende editie plaats van het Internationaal Weerter Beiaardfestival!</i> Pag. 3	Word vriend van de Beiaard <i>Het beiaardfestival kan enkel worden georganiseerd met steun van onze Vrienden!</i> Pag. 3	Beiaard informatiecentrum <i>In de Martinustoren wordt in het najaar een educatieve ruimte rond de beiaard geopend</i> Pag. 4
--	---	--	---

Gieting nieuwe luid- en beiaardklok voor de Martinustoren

De Martinus gaat luiden

Woensdag 25 april vond bij Koninklijke Eijsbouts in Asten ruim 230 liter brons, zo'n 2000 kilo, zijn weg in de gietvorm van de nieuwe luid- en beiaardklok in Weerter Martinustoren. De klok is 'Martinus' gedoopt. Zondag 10 juni zal deken Franken de 'Martinus' inwijden tijdens de hoogmis. Het publiek kan de immense klok die dag van 14 tot 16 uur komen bewonderen. Enkele dagen nadien wordt hij in de toren gehesen.

De gieting werd bijgewoond door afgevaardigden van de gemeente Weert, het kerkbestuur, Stichting Martinusmonument, de Broederschap, Weerter Mannenkoor, Commissie Open Torendagen, het beiaardcomité en de Stichting Vrienden van de Beiaard. De laatste was de drijvende kracht achter de financiering van de klok ter waarde van circa 60.000 euro. Provincie Limburg, gemeente Weert, Samenfonds, Prins Bernhard Cultuurfonds en Greep naar de Hoorn, het bisdom, het kerkbestuur en de parochianen brachten samen het bedrag bij elkaar.

In stilte en opperste concentratie wordt door de klokkengieters het vloeibaar klokkenbrons in de vorm gegoten

De huidige luidklok mag niet meer geluid worden. Twee jaar geleden werd er een barst geconstateerd, waardoor de klok een blikkerig geluid kreeg. Het toeval wil dat de barst zicht- en hoorbaar werd op de sterfdag van de schenker, de heer Raatjes. "Ik had niet gehoopt deze gieting mee te hoeven maken", erkende deken Franken. "De oude" *(lees verder pagina 2)*

Beste lezer,

2018 is een bijzonder jaar voor de Weerter beiaard. Natuurlijk hebben we ook dit jaar weer het jaarlijkse Beiaardfestival, waarvoor onze beiaardier Frank Steijns weer een gevarieerd programma heeft samengesteld.

Meer bijzonder is dat er in juni de wijding gaat plaatsvinden van de nieuwe beiaard- en luidklok, recent onder grote belangstelling in Asten gegoten. En ook de inrichting van de expositieruimte in de toren gaat dit jaar zijn voltooiing krijgen. In deze Klepel leest u over dit alles meer..

Veel leesplezier en graag tot ziens bij een van de concerten.

*Emile Florack
Voorzitter Beiaardcomité
Sint Martinus*

(vervolg van pagina 1)

Ik ben blij dat de Martinustoren opnieuw vervolmaakt wordt met een klok die weer mag luiden en dat verschillende partijen zich hebben ingezet voor de realisatie ervan."

Millimeterwerk

"Bijzonder aan deze klok is dat het zowel een luid- als beiaardklok is", aldus Joep van Brussel, adjunct-directeur van Koninklijke Eijsbouts, een bedrijf met meer dan 400 jaar ervaring aan klokgieten in huis. "Van belang is dat ze goed samenklinkt met de andere klokken in de beiaard zowel qua klankkleur als toonhoogte. Het is millimeterwerk."

De klok is voorzien van de tekst: 'mijn naam is Martinus - ik vervang mijn voorgangers uit 1692, 1912 en 1996 - Eijsbouts goot mij anno 2018 - het herdenkingsjaar van Philips de Montmorency, graaf van Horne (1524-1568)'. Er staat tevens een afdruk op van Sint Martinus te paard met mantel.

Stemmen

Het brons werd woensdag bij een temperatuur van circa 1050 °C in de gietvorm gegoten. In circa zes dagen koelt de bronzen massa af tot circa 150 °C en kan de gietvorm verwijderd worden en de klok gereinigd. De klok heeft dan echter nog niet de juiste stemming. Hij is dan nog te hoog van toon. Arie Abbenes, de nestor van de Nederlandse beiaardiers, en stadsbeiaardier Frank Steijns zullen bij Eijsbouts de klok gaan stemmen. "Iedere klok wordt te dik gegoten. De vorm van de klok en de metaal-samenstelling bepalen de klankkleur van de toon. Door de klok aan de binnenzijde te verdunnen, kunnen we hem op juiste toonhoogte brengen. De computer helpt daarbij, maar het kritische oor van de beiaardier is daar ook voor nodig", aldus Steijns. De beiaardiers bepalen dan tevens waar de klepel van de luidklok en de hamer van het carillon zullen aanslaan.

De komst van de nieuwe Cis-klok betekent voor Steijns dat hij vanaf juni in de Martinustoren weer over een perfect instrument beschikt. "Zonder die klok is het is alsof je een typemachine hebt waarop je geen letter 'e' kunt aanslaan. We beschikken weer over een instrument dat tot de absolute top van Europa behoort. En mede door de omgevingsruimte van de toren en de verkeersvrije binnenstad heeft Weert hiermee een uniek instrument in handen." Frank Steijns kan tijdens het Internationale Beiaardfestival dat in juni in Weert gehouden wordt alle registers opentrekken.

Van Horne - excursie naar Brussel met beiaardconcert

Op 4 en 5 juli organiseert LGOG 'De Aldenborgh' in het kader van het Van Hornejaar een tweedaagse excursie naar Brussel en het kasteel Gaasbeek. Op de eerste dag wordt kasteel Gaasbeek bezocht en dan vervolgt de reis naar Brussel, waar u 's avonds getuige kunt zijn van de Ommegang. Op de tweede dag staat een bezoek met rondleiding aan de St-Michiels en St-Goedelekathedraal, met een beiaardconcert door de Weerter stadsbeiaardier Frank Steijns.

Vrienden van de Beiaard kunnen tegen gereduceerd tarief mee met deze excursie!
Meer info: info@dealdenborgh.nl

Beiaard online

De Weerter beiaard heeft een eigen website:

www.weerterbeiaard.nl

Beiaard op Facebook

Actueel nieuws van en over de beiaard vindt u op onze facebookpagina:

www.facebook.com/weerterbeiaard

Programma 14^e Weerter Beiaardfestival 2018

De Martinustoren in Weert vormt het decor voor het 14^e Beiaardfestival van 10 juni t/m 30 juni. Diverse (inter)nationale musici ondersteunen en begeleiden stadsbeiaardier Frank Steijns tijdens zes concerten vanuit de majestueuze Martinustoren. (*)

9 juni 15.00 uur
Openingsconcert: **JUKEBELLS!**

De Weerter Martinustoren als grootste jukebox ter wereld! Een speciaal verzoeknummer-programma. Vraag stadsbeiaardier Frank Steijns uw lievelingsnummer te spelen via de jukebells-app (www.jukebells.com)

10 juni	10.00 uur wijding en bezichtiging nieuwe klok tijdens hoogmis in Sint Martinuskerk
14 juni	18.00 uur Gastbeiaardier uit 'Van Horne' steden: Charles Dairay, beiaardier Deinze (B)
16 juni	15.00 uur Gastbeiaardier uit 'Van Horne' steden: Kenneth Theunissen, stadsbeiaardier Gent (B) en Hasselt
21 juni	18.00 uur Koopavondconcert door Frank Steijns 'Muziek uit de tijd van Van Horne'
23 juni	15.00 uur COMBI-CONCERT Frank Steijns & Boudewijn Zwart beiaard en piano (electronisch versterkt)
24 juni	14.00 uur Beiaard tijdens concert van Kerkelijke Harmonie St. Jozef 1880 Wereldpremière nieuw beiaardcompositie 'Van Horne' van Rob Goorhuis (tuin Birgittinessen, Maasstraat 17)
30 juni	15.00 uur Vriendenconcert met lezing door Arie Abbenes: 'De nieuwe Martinusklok' (tuin Birgittinessen, Maasstraat 17)

HELE BEIAARD FESTIVAL: GRATIS TOEGANG!

Uw vriendenbijdrage komt goed terecht

De Weerter gemeenschap beschikt vanaf juni weer over een optimale beiaard, een van de beste van Europa. Daar mogen we trots op zijn. Uw bijdrage als Vriend(in) van de beiaard gaat naar de Stichting Vrienden van de Beiaard en komt volledig ten goede aan het fantastische Beiaardfestival in juni. Mogen we ook dit jaar weer op uw steun rekenen? U krijgt er prachtige concerten voor terug. Hartelijk dank!

Rabo: NL86 RABO 0305 1995 01 onder vermelding van Vriend 2018 en uw e-mailadres

Najaarsbijeenkomst

Vrienden van de Beiaard

De jaarlijkse najaarsbijeenkomst van de Vrienden van de Beiaard vindt dit jaar plaats op 6 oktober a.s. Reserveer deze aangename muzikale middag alvast in uw agenda. Precieze aanvangstijd en locatie volgen nog.

Van Horne op de Beiaard

Componist Rob Goorhuis schreef ter ere van 450 jaar Van Horne een speciale compositie. Kerkelijke Harmonie St.-Joseph 1880 voert het werk op 18 november a.s. in de Martinuskerk uit. Naast dit werk voor harmonieorkest schreef hij ook een muziekstuk voor stadsbeiaardier Frank Steijns. Die muziek wordt vanaf de zomer in de klokkentoren gespeeld en als confetti over Weert gestrooid.

Daarnaast gaven Rob Goorhuis en Sven Heijman een workshop componeren aan leerlingen van de Philips van Horne Scholengemeenschap. Groothuis legde uit hoe je zelf nieuwe muziek kunt maken.

De leerlingen gingen vervolgens zelf aan de slag. In maart zijn de zelfgemaakte composities beoordeeld en van tips voorzien door dirigent Bart Deckers en stadsbeiaardier Frank Steijns. De mooiste composities worden tijdens het beiaardfestival uitgevoerd op het automatisch carillon van de Martinuskerk.